

***Újszász és Vidéke Körzeti
Takarékszövetkezet
5052 Újszász, Erkel Ferenc út 2/a.
Internet: www.ujaszazitakarek.hu***

Nyilvánosságra hozott információk

2013. december 31.

Az Újszász és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Kormányrendelet valamint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. CXII. törvény 137/A.§.-ában megfogalmazottak értelmében az alábbi információkat hozza nyilvánosságra:

I. Kockázatkezelési elvek, módszerek:

Az Újszász és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet a prudens működés érdekében kialakította kockázatkezelési elveit és módszereit.

1. A kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A Takarékszövetkezet a tőkemegfelelés mérésére belső értékelési folyamattal rendelkezik.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata a következő:

1. Kockázati stratégia meghatározása;
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések;
3. Tőketervezés – a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezetek rendelkezésére álló tőkével.

2. A kockázati stratégia

Az Újszász és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet rendelkezik kockázati stratégiával. A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

A kockázati stratégia tartalmazza a Takarékszövetkezet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbiakra terjedhet ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete
-

A kockázati stratégiát az Ügyvezetők együttesen készítik el, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek.

A Takarékszövetkezet kockázati stratégiája a belső tőkeellátottság biztosítását szolgálja, meghatározza a kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalat.

2.1. Kockázatvállalási politika

Az Újszász és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet kockázatvállalási politikája magába foglalja az integrációs szinten elfogadott kockázatkezelési alapelveket, valamint a vezetés által meghirdetett specifikus elveket és célokat.

2.1.1. Kockázatvállalási alapelvek:

A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).

A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (*Összeférhetetlenség elve*)

A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (*Együttműködés elve*)

A Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat alkalmazhat, de ezeket – a Felügyelet és más külső személyek számára – transzparens módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába. Ha a Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat kíván alkalmazni, azt megfelelően alá kell tudni támasztania, és a Felügyelet, az MTB Zrt és más külső személyek számára meg kell tudni indokolnia, és transzparens, kiemelt, jól észrevehető módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába.

A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.

A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. (*Lényeges kockázatok kezelésének elve*)

A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.

A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. (*Költség-haszon elve*)

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfelelően legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti

tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek/bankoknak és az MTB Zrt erre vonatkozó ajánlásának. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.

A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.

A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:

- Kockázati kitettségek és a kitettségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
- Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
- Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
- Kockázatok alakulásának figyelése
- Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések

A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*

A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke megfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

2.1.2. Kockázatkezelési célok

Általános kockázatkezelési célok

1. A Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
3. A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 80%-os, illetve 90%-os limiterhelésnél

jelzést küld a Szabályzatban meghatározott személyeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.

5. A Takarékszövetkezet a lényeges kockázatainak vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
6. A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák az MNB-nek, illetve az MTB Zrt-nek küldött kockázati jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti, illetve MTB Zrt adatszolgáltatás struktúráját.
7. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése
8. A Takarékszövetkezet törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására
9. A Takarékszövetkezet törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére.

Hitelkockázatkezelési célok

- Az adósminősítési rendszer továbbfejlesztése, az új tőke megfelelési szabályozásnak jobban megfelelő minősítési rendszerek elfogadása
- A fedezetértékelési szabályzat felülvizsgálata és olyan átalakítása, hogy az megfeleljen az új tőke megfelelési szabályozásban foglalt követelményeknek és lehetővé tegye belső célokra a fejlettebb módszerek (pl. átfogó módszer) alkalmazását
- Fedezetek értékének és fő jellemzőinek kellő gyakorisággal történő felülvizsgálata, a felülvizsgálati eredmények megfelelő nyilvántartása
- Az integrációs szintű lakossági termékek közös scoring rendszerének fejlesztése, illetve tovább fejlesztése
- A hitelmonitoring rendszer fejlesztése, a problémás ügyek minél korábban történő felismerése
- A problémás hitelek részarányának csökkentése.

Partnerkockázatkezelési célok

- A Takarékszövetkezet a stratégiai tervben kijelölt időtávon nem kíván a Pkr. szerinti partnerkockázatot jelentő ügyleteket kötni.

Devizaárfolyam kockázatkezelési célok

- A Takarékszövetkezet valutával, devizával kapcsolatos tevékenységet nem folytat, nincsenek olyan szerződésai, ahol a szerződéses érték (egyenleg) valamely deviza vagy valuta árfolyamához kötött.

Terveink között szerepel a megbízásos valutaforgalmazás bevezetése, amelynek során a devizaárfolyam kockázatát úgy fogjuk kezelni, hogy a nyitott pozícióból ne származzon a Kkr. Szerint tőkekövetelmény.

Kamatkockázat kezelési célok

- Ne keletkezzen olyan helyzet, hogy a Felügyeletnek a kamatpozíció mértéke miatt a Hpt. 152/A §-a alapján intézkedéseket kelljen foganatosítania.

Működési kockázat kezelési célok

- A működési kockázati veszteség-események gyűjtése, elemzése.
- Működési kockázati és kitettségi mutatók monitoringja.
- Működési kockázatok mérséklése hatékonyabb folyamatszabályozással.
- Fokozott figyelem a csalási kockázat elleni védekezésre.
- Összetett, bonyolult ügyleteknél kellő tapasztalattal rendelkező szakértők bevonása.

Koncentrációs kockázatkezelési célok

- A túlzott koncentrációk csökkentése, koncentrációs limitrendszerek kialakítása, illetve tovább fejlesztése.
- A koncentrációs kockázati jelentések kialakítása, és rendszeres jelentések elkészítése.

Likviditás kockázatkezelési célok

- A lejáratú összhang javítása
- Az éven túli aktív ügyletek, ügyletcsoporthoz esetében 20 év maximális futamidő meghatározása.
- Túlzott betéti koncentráció szoros figyelése.

2.2. Kockázatkezelési szervezet bemutatása

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A kockázatok azonosításáért, méréséért, figyelemmel kíséréséért, a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az ügyvezetés a felelős, a feladatok konkrét lebontását a Szabályzat a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatáról tartalmazza

Az Újszász és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet olyan belső védelmi vonalat alakított ki és működtet, amely elősegíti:

- a Takarékszövetkezet prudens, megbízható és hatékony, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő működését,
- a Takarékszövetkezet eszközeinek, az ügyfelek és a tulajdonosok gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét,
- ezek révén az intézmény zavartalan és eredményes működését, az intézménnyel szembeni bizalom fenntartását.

A felelős belső irányítás a Takarékszövetkezetnél a küldöttgyűlés, Igazgatóság, Felügyelő Bizottságból, Ügyvezetésből áll.

A testületek működési ügyrendje átlátható és megfelelő alapot biztosít a Takarékszövetkezet hatékony és biztonságos irányításához.

A belső ellenőrzés a Takarékszövetkezet kockázatkezelési folyamatát felülvizsgálja, valamint folyamatosan ellenőrzi a rendszeren belüli kontrollokat a belső tőkeszükséglet számítására vonatkozóan.

A Takarékszövetkezet a kockázatok figyelésére, elemzésére kockázatkezelési munkakört alakított ki, de a kockázatok kiszűrésében a döntés előkészítésében résztvevő munkatársak, illetve a döntési szinteken lévő személyek is részt vesznek. A kockázatkezelő közvetlenül az elnök ügyvezető irányítása alatt dolgozik.

3. Kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A Takarékszövetkezet a lényegesnek minősített kockázatait az alábbiak szerint csoportosíthatja:

- a.) a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie;
- b.) amelyből származó potenciális veszteség mértéke – Takarékszövetkezet vezetőségének szubjektív értékelése szerint - egy év alatt meghaladhatja a szavatoló tőke 10%-át,
- c.) a Felügyelet a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja.

A Takarékszövetkezet a lényegesnek minősített kockázatait az alábbiak szerint csoportosítja:

- az 1. pillér alatti kockázatok, amelyekre a szabályozás meghatározza a minimális tőkekövetelmény számításának lehetséges módjait;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, ezért limitekkel kezelhetők. Ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a kereskedési könyvön kívüli kamatkockázatok, és a likviditási kockázat;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek nem-számszerűsíthetők, csak minőségi ismérvekkel becsülhetők, ezért limitekkel nem, hanem csak egyéb kontrollokkal ellenőrizhetők
- a Felügyelet által kiadott, jelenleg a SREP Kézikönyv 1. számú mellékletében felsorolt, különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek kockázatai. Ezek a hitelezési kockázat kezelésén belül követendők nyomon.

3.1. Hitelezési kockázat tőkeszükségletének megállapítása

A hitelezési kockázat belső tőkeszükségletét a Takarékszövetkezet a sztenderd módszerrel számítja:

-figyelembe véve, hogy a Takarékszövetkezet tevékenységét a magyar piacon folytatja, és a kitettségek egésze belföldi, függetlenül a sztenderd módszer szerint alkalmazható irányadó minősítéstől, a belső tőkeszükséglet számítás céljaira Magyarország irányadó minősítését kell figyelembe venni, és a Hkr.-ben meghatározott súlyozást kell alkalmazni.

3.2. Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét az alapmutató módszerrel méri.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredménykimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és

- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni. A Takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbiek szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka.

3.3 Piaci kockázatok

Devizaárfolyam kockázat

A Takarékszövetkezetnek nincs sem deviza, sem valutapozíciója, mert devizában denominált ügyleteket nem köt, ezért a devizaárfolyam-változás kockázatára sem szabályozási tőkekövetelményt, sem belső tőkeszükségletet nem számít.

Kereskedési könyvi pozíciós és nagykockázat vállalások

A Takarékszövetkezeteknek - Bszt. 103. §-a - a korlátozás nélkül forgalomképes és forgalmazható, kereskedési szándékkal tartott, valamint azok fedezésére kötött pozíciókra a hitelintézeteknek és a befektetési vállalkozásoknak kereskedési könyvet kell vezetnie.

A Kkr. 12. § (2) bekezdése szerint „Az intézmény a kereskedési könyvben nyilvántartott pénzügyi eszközök tőkekövetelményét a Hkr.-ben meghatározottak szerint számíthatja ki, ha

a) a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciói előjeltől független összértékének a teljes tevékenységében mért pozíciók előjeltől független összértékéhez mért aránya általában nem haladja meg az 5%-ot, és sohasem haladhatja meg a 6%-ot, valamint

b) a kereskedési könyvben nyilvántartott pozícióinak előjeltől független összértéke általában nem haladja meg a tizenötmillió eurót vagy az annak megfelelő összeget, és sohasem haladhatja meg a húszmillió eurót vagy az annak megfelelő összeget.

A Takarékszövetkezetnek a befektetési szabályzatában rögzítettek szerint nincsennek kereskedési szándékkal tartott pozíciói.

3.4. Koncentrációs kockázatok

A koncentrációs kockázatok minden takarékszövetkezetnél a lényegesnek minősülő kockázatok közé tartoznak.

A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek:

- A 20 legnagyobb nem hitelintézetnek, befektetési vállalkozásnak, önkormányzatnak minősülő ügyfélcsoport esetén a limitek meghatározása azon alapul, hogy a kitettségek 10%-a meg nem térülése esetén a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb 30 %-nál
- a limiten felül a túllépést legalább 5%-ban szavatoló tőkével kell fedezni,
- a kockázatok fedezetét a limiten belüli összegekre és a limiten felül tőkével nem fedezett résznél a belső tőkeszükséglet részét képező tőkepuffer és a belső tőkeszükséglet számítás szempontjából el nem ismert biztosítékok jelentik.

3.5 Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat

A kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer jelenti. A limiten felül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

A Takarékszövetkezet – stressz tesztet végez minden olyan devizanemre, amelyekben denominált, a nem-kereskedési könyvben nyilvántartott eszközeinek, forrásainak és mérlegben kívüli ügyleteinek összege meghaladja a mérlegfőösszeg 5 %-át.

3.6 Likviditási kockázat

A Takarékszövetkezet a likviditási kockázatát a 2. pillér alatt likviditási kockázati limitek működtetésével, likviditási válság-forgatókönyvek (likviditási stressz teszt) készítésével kezeli, mely utóbbiak megmutatják, hogy egy hirtelen és nem várt forráskivonás milyen hatással lehet rövidtávon a Takarékszövetkezet likviditására, jövedelmezőségére és hosszabb távon a szavatoló tőkéjére és az üzleti értékére.

A likviditási kockázat annak kockázata,

- hogy a Takarékszövetkezet nem képes a vele szemben fennálló, esedékes és jogos kötelezettségnek - pénzeszközök hiánya miatt - eleget tenni, illetőleg annak kielégítése érdekében csak kedvezőtlen feltételek mellett tud eszközöket értékesíteni és/vagy pótlólagos forrást bevonni,
- hogy a Takarékszövetkezet nem képes időben valamely (befektetési) eszközét eladni vagy átadni, és ezért vesztesége keletkezik.

A likviditási kockázatok alapvetően négy kategóriába sorolhatók:

- lejárat (a lejárat összhang hiányával összefüggő) likviditási kockázat a követelések és kötelezettségek pénzáramai nincsenek megfelelően összehangolva, és a lejárat kötelezettségek bizonyos időszakokban meghaladják az esedékes követelések összegét. Annál jelentősebb a kockázat, minél közelebbi időszakban mutatkozik eltérés.
- lehívási (a lejárat előtti tömeges forráskivonás) likviditási kockázat a források a szerződés szerinti lejárat előtt visszavonásra kerülnek.
- strukturális likviditási kockázat, a források megújíthatóságával, a forrásköltség változásával függ össze.
- piaci likviditási kockázat, annak veszélye, hogy egy piaci pozíció nem zárható megfelelően rövid idő alatt piaci áron, csak kedvezőtlenebb árfolyamon, így a megfelelő piaci ár realizálása megkívánja a pozíció fenntartását, ami likvid eszközök lekötését/felvételét igényelheti.

A Takarékszövetkezet likviditásának folyamatos fenntartására törekszik úgy, hogy közben a jövedelemtermelő képesség maximális szinten alakuljon. Ennek során nem kamatozó eszközeinek mértékét csak a szükséges, minimális szinten tartja, továbbá él a lejárat transzformáció adta lehetőséggel.

A likviditás biztosításának eszközei:

a likviditás folyamatos fenntartásának elsődleges eszköze a készpénz (forint), a Takarékbanknál vezetett pénzforgalmi bankszámláján lévő forint bankszámlapénz (együttesen pénzeszközök).

A likviditásteremtésnél figyelembe veendő elsődleges szempont a gyorsaság. A Takarékszövetkezetnél arra kell törekednie, hogy a likviditásteremtést minél gyorsabban tudja megoldani, majd ezt követi a jövedelmezőségi prioritás: minél kevesebb legyen a kamatkiadás, és minél kevesebb legyen az értékesítési veszteség.

A likviditásteremtésnél alkalmazandó módszerek sorrendje:

- 1) forint számlapénz cseréje forint készpénzre a Takarékbankkal;
- 2) forrásbevonás a Takarékbanktól;
- 3) másodlagos likviditású eszközök végleges eladása forint számlapénzért.

A Takarékszövetkezet havonta stressz tesztet készít annak felmérésére, hogy a különféle stressz forgatókönyvek feltételezése mellett hogyan alakulna az intézmény likviditási helyzete és a likviditási kockázati kitettség csökkentése.

A forgatókönyv elkészítése egy váratlan, rendkívüli mértékű likviditási stressz előfordulására vonatkozó cselekvési tervre vonatkozik.

A Takarékszövetkezet a likviditási stressz-helyzetekre már részben készül azzal, hogy:

- likviditási tartalékot képez,
- korlátozza a nagy betétektől, nagy betétesektől való függést,

Likviditási stressz teszt tökekövetelményét a tőke puffer fedezi.

Likviditási pufferként figyelembe vesszük:

- készpénz állományt
- a Takarékbanki számla pozitív egyenlegét
- bankközi betétek összegét
- lehívható hitelkereteket
- magyar állampapírok állományát.

3.7 Országkockázat

A Takarékszövetkezetnek nincs jelenleg Magyarországon kívüli kitettsége.

3.8 Egyéb kockázatok

A Takarékszövetkezet lényegesnek ítélte az alábbi kockázatokat:

Stratégiai kockázat: olyan tőkét vagy jövedelmezőséget érintő kockázat, amely az üzleti környezet változásából ered, helytelen üzleti döntésekből, kockázatos modell kialakításából, vagy az üzleti környezet figyelmen kívül hagyásából származik. Takarékszövetkezetünk az üzleti környezet változását ítélte számottevőnek. Üzleti döntéseit mindig megfontolva a piac és a szabályozói környezet hatásait figyelembe véve alakítja ki.

Külső tényezők kockázata: magában foglalja a jövedelmezőségi, a gazdasági környezetből fakadó és a szabályozói környezetből adódó kockázatokat. Lényegesnek ítéltük meg mindhárom külső tényezőből eredő kockázatot.

Ellenőrzési/vezetési kockázat: a szövetkezet belső védelmi vonalát a felelős belső irányítás és a belső kontroll alkotja. A belső védelmi vonal legfontosabb feladata, hogy hozzájáruljon a prudens, eredményes, zavartalan működéshez, figyelembe véve az ügyfelek és a tulajdonosok gazdasági érdekeit. A belső védelmi vonalakat a végzett tevékenységek sajátosságaival, kockázataival összhangban kell kialakítani és működtetni. Az ellenőrzési/vezetési kockázatra a Takarékszövetkezet minimális tőkeképzést tartott szükségesnek.

4. A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei és pontjai, valamint a kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiák és folyamatok

4.1 Kockázatmérséklő eszközök

A Takarékszövetkezet a szabályozói tőkekövetelmény csökkentéséhez sztenderd módszer szerinti, elismert kockázatmérséklő eszközöket alkalmaz.

A Takarékszövetkezet az alábbi fedezeteket ismeri el a tőkekövetelményt mérséklőként, ha azok a Hkr.-ben meghatározott feltételeket kielégítik:

- a) a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok, amelynél a Takarékszövetkezet az egyszerű módszert alkalmazza.
- b) a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- c) a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- d) garancia és készfizető kezesség

Az ingatlanfedezet (lakó- és lakóingatlanok nem minősülő ingatlan) a hitelezési kockázat sztenderd módszerénél nem számít biztosítéknak, mivel erre a célra létrehozott kitettség kategóriába különíti el az ingatlannal fedezett kitettségeket. Az ilyen típusú kitettségekhez - amennyiben azok teljes mértékben ingatlannal fedezettek, és teljesülnek azok a feltételek, amelyek mellett a belső minősítésen alapuló módszert használó intézmények az ingatlan fedezetet kockázatmérséklő eszközként számíthatják be - kedvezményes kockázati súlyt rendelhet a Takarékszövetkezet. Így ebben az esetben a kedvezményes kockázati súly révén közvetlenül érvényesül az ingatlanfedezet kockázatsökkentő hatása, az alacsonyabb tőkekövetelményen keresztül.

A tőkekövetelmény számításához elismerhető kockázatmérséklési eljárásokkal kapcsolatos, részletes szabályokat a Takarékszövetkezet Fedezetértékelési Szabályzata tartalmazza, így különösen:

- a fedezetek, biztosítéktípusok definiálására, csoportosítására,
- a fedezetek bevonására, elismerhetőségi feltételeire,
- a fedezetek fedezeti értékének meghatározására (a kockázat mérséklő hatás számítási módjára),
- a fedezetek felülvizsgálatára, gyakoriságára és nyilvántartására vonatkozó előírásokat.

A kockázat mérséklésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló folyamatok

A Takarékszövetkezet negyedéves gyakorisággal közvetlenül a felügyeleti adatszolgáltatás küldését követően meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőke megfelelést, az alábbiak figyelembe vételével:

- Havonta számolja a szavatoló tőkét és a minimális szavatoló tőke követelményt, a hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály-bontásban;

- Havonta számolja a számszerűsített kockázatok belső tőkeszükségletét a hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály-bontásban;
- Évente elvégezi a tőke puffer mértékének meghatározásához az önértékelést.

A Takarékszövetkezet évente elvégezi a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálatát, amelyet a Takarékszövetkezet Igazgatósága hagyja jóvá.

A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatát a belső ellenőr a rendes évi munkaterve keretében évente megvizsgálja.

A kockázat mérséklés és a hitelkockázati fedezeti eszközök ellenőrzését a belső ellenőr éves munkatervébe épített ellenőrzései keretein belül végzi.

A kockázatmérséklés hatékonyságának ellenőrzése a kockázatkezelő tevékenységén keresztül is megvalósul.

II. Javadalmazási politika

A Takarékszövetkezet Javadalmazási politikája kiterjed a Hpt. 69/B.§.(2). bekezdése szerint érintett személyekre. A kockázatvállalásra lényeges hatást gyakorló, valamint az ellenőrzési funkciót végző munkavállaló javadalmazása független az általa felügyelt szervezeti egységek teljesítményétől, az a feladatköréhez kapcsolódó célkitűzések elérésén alapul.

1. A Javadalmazási politika meghatározásának döntéshozó folyamatai

A Javadalmazási Politika elveit az Igazgatóság fogadja el és vizsgálja felül, a Felügyelő Bizottság felel annak végrehajtásáért, azt a belső ellenőrzés legalább évente felülvizsgálja.

A Javadalmazási Politika elveit az Igazgatóság operatív irányítást el nem látó tagjai készítik el és terjesztik az Igazgatóság elé. A kialakításán túl az Igazgatóság feladata a Javadalmazási Politika alkalmazása szempontjából kivételes esetek ellenőrzése, a szükséges módosítások jóváhagyása, valamint az egyes módosítások és kivételek hatásainak felmérése. A Javadalmazási Politika végrehajtására vonatkozó belső ellenőri jelentést az Igazgatóságon túl a Felügyelő Bizottság is megtárgyalja és szükség esetén javaslatot, tesz annak módosítására, valamint kidolgozza a megfelelő eljárásokat.

2. A teljesítmény és teljesítményjavadalmazás kapcsolatára vonatkozó információk és a javadalmazási rendszer jellemzői

A teljesítménytől is függő jutalmazás mértéke évenként meghatározásra kerülő célfeladatok teljesítésétől függ. A túlzott kockázatvállalás mérséklése érdekében a Takarékszövetkezetnek a teljesítményjavadalmazást a teljesítmény mérése és a felmerült kockázatok együttes értékelése alapján kell megállapítania. A teljesítményjavadalmazás összegének a vállalt kockázatok mértékével is összhangban kell lennie és ezt az összhangot a teljesítmény- és kockázatmérési, a javadalmazás megállapítási, illetve a kifizetési fázisokban is meg kell valósítani. A teljesítményértékelés nem jutalmazhatja azt a kockázatvállalást, amely meghaladja a Takarékszövetkezet Kockázati stratégiájában meghatározott kockázati étvágyat. A teljesítményjavadalmazásra való jogosultság megszerzése a Hitelintézet hosszú távú teljesítményéhez kötött.

A teljesítményjavadalmazás formája a prémium, amelynek kifizetése készpénzben történik, halasztási időtartam alkalmazása nélkül.

Az Újszász és Vidéke Takarékszövetkezetnél a teljesítmény javadalmazás aránya elérheti az javadalmazás 50%-át.

Az ügyvezetők részére a tervfeladatok teljesítésének függvényében, az első félévi adatok ismeretében 40% előleg fizethető a javadalmazásból, mely az év végi eredmények értékelését követően kerül a meghatározott szintig kiegészítésre, amennyiben erre az eredmény fedezetet biztosít.

Az egyes teljesítménymutatók egymáshoz mért súlyozását a Takarékszövetkezet Javadalmazási Politikája határozza meg. A teljesítménymutatókat úgy kell meghatározni, hogy a teljesítményjavadalmazás legnagyobb mértéke a Takarékszövetkezet eredményének növekedése esetén is csak abban az esetben érhető el, ha a prudens működést jellemző mutatók értékei nem romlottak olyan mértékben, amely a prudens működést veszélyeztetik. A Takarékszövetkezet által alkalmazott teljesítménymutatók a következők:

- a) a nem teljesítő hitelek részarányának változása a bruttó hitelállományhoz,
- b) a tőkekövetelmény előírásnak való megfelelés mértéke,
- c) a likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása,
- d) az elért adózott eredmény.

3. A teljesítményjavadalmazáson kívüli egyéb juttatás

A Takarékszövetkezet 2013. évben étkezési utalványt biztosított a munkavállalói részére (beleértve az ügyvezetőket is). A munkavállalók számára egyéni teljesítménytől függetlenül a jogszabály adta keretek között – állami és egyházi ünnepekhez kapcsolódóan – ajándék utalványt biztosított egy alkalommal az alaphéren felül. A béren kívüli juttatások értéke nem haladta meg a SZJA törvényben meghatározott összeget.

4. A javadalmazásra vonatkozó üzleti egységekre lebontott összesített információk

A Takarékszövetkezet üzleti egységeinek jutalmazására vonatkozó szabályokat a Jutalék szabályzat tartalmazza. Ebben meghatározásra kerültek egységekre lebontva az alábbi célkitűzések: hitel-, betét-, folyósítás-, bankkártya-, NetBank-, biztosítás-, NYESZ terv, valamint a hátralékos és végrehajtott hitelállomány bázis évhez viszonyított csökkentése. Valamennyi munkavállaló félhavi jutalom kifizetésben részesült.

5. Összesített információk a javadalmazásról

A Hpt. 69/B.§.(2) bekezdése szerinti személyek közül figyelmebe véve a külső és belső gazdasági körülményeket

- a két ügyvezető lemondott a teljesítményjavadalmazásról,
- a kockázatvállalási és ellenőrzési funkciót betöltő munkavállalók nem részesültek javadalmazásban.

A Takarékszövetkezetnél 2013-ban 6 új munkaszerződést kötött, melyhez kapcsolódóan javadalmazási kifizetések nem történtek. Végkielégítés, ki nem fizetett halasztott javadalmazás nem volt.

III. Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

Tőkeelemek	összeg millió Ft-ban
Alapvető tőke	597,020 millió Ft
pozitív összetevők	
Jegyzett tőke:	22,245 millió Ft
Tőke tartalék	0,128 millió Ft
Lekötött tartalék	0 millió Ft
Általános tartalék:	8,810 millió Ft
Eredménytartalék, ha pozitív:	625,668 millió Ft
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti eredmény	0 millió Ft
Általános kockázati céltartalék	0 millió Ft
negatív összetevők	
Immateriális javak	7,802 millió Ft-
Járulékos tőke	-
pozitív összetevők	-
Lejáratlalt rendelkező alárendelt kölcsöntőke	-
Levonások (a Hpt. 79. és 83. § szerinti limittúllépések összege)	52,029 millió Ft-
Alapvető tőkéből	52,029 millió Ft-
Járulékos tőkéből	-
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető levonások utáni	
szavatoló tőke	597,020 millió Ft
összes alapvető tőke	597,020 millió Ft
összes járulékos tőke	-

IV. A hitelintézet tőkemegfelelése

1. A Belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák

A Takarékszövetkezet a belső tőkemegfelelés tekintetében az integrált takarékszövetkezetek MNB által jóváhagyott ICAAP módszertanát alkalmazza, amelynek célja, hogy a Bázeli II. által megfogalmazott, a Hpt. 76/K § szerinti belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát meghatározza.

Belső tőkeszükséglet számítás a 2. pillér azon része, amely a Takarékszövetkezet minimális tőkeszükségletét határozza meg a Takarékszövetkezet saját módszertanának segítségével, a PSZÁF-nak a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatáról szóló útmutatójában foglaltak figyelembe vételével.

1. pillér: a Hpt. 76. §. (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kockázatok (hitelezési kockázatok, kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciós és nagykockázat vállalások, deviza árfolyamváltozás, működési kockázat) tőkekövetelményének az összege, amelyhez a Takarékszövetkezet az egyes kockázatok tőkekövetelményét a Hpt., a Hkr., Pkr., a Kkr., és a Mkr. által előírt módszerrel határozza meg.

2. pillér: A Hpt. 76/K §-ában előírt belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak, valamint annak a Hpt. 145/A §-ában meghatározott felügyeleti felülvizsgálatának és értékelésének az együttese. A Felügyelet a felügyeleti felülvizsgálati folyamat keretében értékeli a hitelintézetek által alkalmazott folyamatokat, számítási módszereket, illetve a meghatározott tőkeszintet.

A Takarékszövetkezet az I. pillér keretében a hitelezési, piaci és működési kockázatra meghatározott minimum tőkekövetelményen túl a 2. pillér keretében saját belső eljárása szerint tőkekövetelményt számít.

A Felügyelet SREP adatszolgáltatásra kötelezte a Takarékszövetkezetet. A beküldött dokumentumokat feldolgozva Felügyelet felülvizsgálta és a következő felülvizsgálat időpontjáig az Újszász és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet tevékenységéhez a Felügyelet által megállapított tőkekövetelmény, a mindenkor szabályozói tőkeszükséglet 134%-ában került megállapításra.

2. A kitettségi osztályokra vonatkozóan a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye, kitettségi osztályonkénti bontásban

A Takarékszövetkezet tőkeszükséglete 2013. december 31-én:

Kockázatok	Minimum szabályozói tőkeszükséglet	ICAAP tőkeszükséglet
Hitel kockázat	190,230	190,230
Működési kockázat	81,494	81,494
Összesen:	271,724	271,724
Tőkepuffer		27,172
Stressz puffer		86,126
Jövedelmezőség (Külső tényezők alapján)		5
Tőkeszükséglet mind összesen:	271,724	390,022

A takarékszövetkezet a belső tőkeszámítás során a hitelezési kockázat számítása során a sztenderd módszert alkalmazza, amely az alábbi kitettségekből tevődik össze:

- Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0,888 mFt
- Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	6,390 mFt
- Vállalkozások	41,020 mFt
- Lakosság	77,659 mFt
- Ingatlannal fedezett követelések	22,463 mFt
- Késedelmes tételek	25,955 mFt
- Egyéb tételek	15,855 mFt.
Hitelezési kockázat tőkekövetelménye:	190,230 mFt

3. A Takarékszövetkezet a hitelezési és a felhígulási kockázatra vonatkozó, a késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése

Felhígulási kockázatot a Takarékszövetkezet nem mutatott ki.

3.1. Késedelem

A Takarékszövetkezet az egyszerűsített és egyedi minősítési eljárás alá vont ügyletek során az ügyfél tőke-, kamatfizetési, illetve egyéb törlesztési kötelezettségének a fizetési késedelme lakossági ügyleteknél a 30 napot, nem lakossági ügyleteknél 15 napot meghaladja.

A belső tőkeszükséglet meghatározásakor a 196/2007. sz. Korm. rendelet előírásaival összhangban a Takarékszövetkezet késedelmes tétel kitettségre sorolja a 90 napot meghaladóan késedelembe esett és a Hkr. 68. § (5) bekezdésének megfelelő tételeket.

3.2. Hitelminőség-romlás

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat esetében stressz tesztekkel vizsgálja azt, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfólió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik, és ennek következtében miként

- nő az értékvesztés és céltartalék képzés, és
- miként emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet.

A belső tőkeszükséglet számítás céljára a Hkr. Második részében leírt sztenderd módszer kockázati súlyozásától való eltéréseket a következő táblázat tartalmazza.

Kitettség	ICAAP súly
<i>Kitettségek kockázati súlyozása</i>	
<i>Magyar állammal szembeni deviza kitettségek</i>	20%
<i>Magyarországi hitelintézetek, befektetési vállalkozások, prudenciális szabályozás alá tartozó pénzügyi vállalkozások kockázati súlyozása – 3 hónapnál hosszabb eredeti futamidő esetén – HUF kitettségek</i>	20%
<i>Magyarországi hitelintézetek, befektetési vállalkozások, prudenciális szabályozás alá tartozó pénzügyi vállalkozások kockázati súlyozása – 3 hónapnál hosszabb eredeti futamidő esetén - deviza kitettségek</i>	50%
<i>ÁKK, Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.</i>	0%

<i>Kockázatcsökkentő tételek kockázati súlyozása (óvadékok egyszerű módszerét feltételezve)</i>	
<i>Forintban denominált magyar állampapír fedezet Ft kitettség mögé 10%-os diszkont alkalmazása a 20% helyett</i>	0%
<i>Devizában denominált magyar állampapír fedezet (változatlan)</i>	20%
<i>Kitettség és az óvadék devizaneme eltérő, az óvadékkal fedezett kitettség rész súlyozása az óvadék értékének 10%-os csökkentése mellett. Csak EU devizákra vonatkozóan és kizárólag akkor, ha a</i>	0%

<i>Tagintézmény fedezetértékelési szabályzatban szerepel, hogy árfolyamváltozás esetén az adós pótfedezetet bevonására kötelezhető; illetve ennek hiányában a Tagintézmény az óvadékból elégítheti ki követelését. Ennek hiányában nem alkalmazható a kedvezményes kockázati súly.</i>	
<i>Állampapír alapok befektetési jegyei piaci érték 10%-os csökkentése mellett</i>	0%
<i>Magyar hitelintézettől kapott bankgarancia, bankkezesesség - 3 hónapon túl HUF – kitettséggel azonos devizanem</i>	20%
<i>Magyar hitelintézettől kapott deviza-bankgarancia, bankkezesesség – 3 hónapon túl – kitettséggel azonos devizanem</i>	50%
<i>HG Zrt, AVHGA készfizető kezességvállalásának saját kockázatra vállalt része</i>	20%

A kockázati súlyok meghatározásakor a Takarékszövetkezet minden esetben figyelembe veszi a Felügyelet által közzétett kiemelten kockázatosnak tekintett termékekre és portfóliókra vonatkozó ajánlását és ezen portfóliókra vonatkozóan többlet tőkeszükségletet határoz meg a felügyeleti útmutatóban foglaltaknak megfelelően.

A Takarékszövetkezet az alábbi öt eszközminősítési kategóriát alkalmazza:

1. Problémamentes
2. Különfigyelendő
3. Átlag alatti
4. Kétes
5. Rossz

Az értékvesztés elszámolása és a céltartalék képzés során a Takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény a számvitelről valamint a 397/2007(XII.27.) kormányrendelettel módosított, 250/2007.(XII.24.) kormányrendelet alapján jár el.

A minősítési eljárás összefoglalása

Minősítési eljárás megnevezés	Minősítési eljárás		
	1. lépés	2. lépés	3. lépés
1. Egyedi teljeskörű minősítés (a Kockázati Stratégiában rögzített összeghatár felett – kivéve a nevesített lakossági kintlevőségek)	Nem valószínűsíthető várható vesztség	Monitoring lapon (a monitoring eljárás dokumentumán) a jogszabályi feltételek (2.2.1. pont a-e feltételek) vizsgálata	A jelen szabályzatban foglaltak szerint problémamentes kategóriába sorolás, 0 % ÉV elszámolás
			A követelés átstrukturálást követően vagy más módon várhatóan újra teljesítővé válik és a

			90 napon túli lejárt tartozás nem haladja meg a fennálló tőkekövetelés 10%-át Külön Figyelendő minősítési kategóriába sorolás, 1-10 % ÉV elszámolás meghatározása
	Valószínűsíthető várható veszteség*	A jelen szabályzat K3 számú melléklete szerinti veszteségszámítás elkészítése	ÉV szükséglet meghatározása, majd minősítési kategóriába sorolás (KF, AA, K, R)
2. Egyedi (nem a teljes körű szempontrendszeren alapuló) egyszerűsített minősítés (a Kockázati Stratégiában rögzített összeghatár feletti lakossági kintlevőségek)	- Monitoring lapon a 3 jogszabályi feltétel (2.2.1. pont a,b és d feltételek) vizsgálata - Szabályzati feltételek vizsgálata - Minősítési kategóriába sorolás feltételeinek vizsgálata (lásd lenti 5. pont)	Minősítési kategóriába sorolás	A minősítési kategóriához rendelt súlysávon belül az értékvesztés elszámolás meghatározása
3. Csoportos egyszerűsített minősítés (a Kockázati Stratégiában rögzített összeghatárt elérő és az alatti kintlevőségek)	„A” verzió	Késedelem időtartamának meghatározása	Minősítési kategóriába sorolás és a K7 számú melléklet szerint a tételes százalékos ÉV elszámolás meghatározása

* Mindenképp valószínűsíthető veszteség, amennyiben a 90 napon túli lejárt tartozás meghaladja a fennálló tőkekövetelés 10%-át, és ezekben az esetben az egyedi veszteségszámítási kalkulációt el kell készíteni, a minősítés és az értékvesztés/céltartalék képzés a kalkuláció alapján számolt veszteség mértéke szerint történik

4.Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

A takarékszövetkezet az eszközök minősítését valamint az értékvesztés és céltartalék elszámolást havonta számolja el. Az értékelést egyszerűsített és egyedi minősítési eljárással végzi, a 89/2013.(12.19.) sz.Ig.határozattal beiktatott Monitoring-, Eszközértékelési-, Értékvesztés-elszámolási- és Céltartalék-képzési szabályzat alapján.

A Kockázati Stratégiában meghatározott összeghatárra tekintettel a Szövetkezeti Hitelintézet a minősítési kategóriákhoz rendelt értékvesztés (vagy visszairás) elszámolását, illetve a céltartalék-képzést alapvetően kétféle módon végzi.

A kétféle módszer a következő:

Az egyedi elszámolás, illetve képzés: az összeghatárt meghaladó kintlevőség, befektetés, követelések fejében kapott készlet vagy mérlegen kívüli vállalt kötelezettség esetében (beleértve az ezen összeghatárt meghaladó lakossági, fogyasztási hiteleket) az értékvesztés vagy annak visszairása, illetve a céltartalék mértékének meghatározása minden esetben a minősítéshez kapcsolódó, a jelen fejezet 2.2. pontjában megadott súlysávokon belüli *egydi hozzárendeléssel* történik.

A bankgarancia, mint függő kötelezettség esetében értékhatártól függetlenül az értékvesztés elszámolása vagy annak visszairása, illetve a céltartalék mértékének meghatározása minden esetben a minősítéshez kapcsolódó, a jelen fejezet 2.2. pontjában megadott súlysávokon belüli *egydi hozzárendeléssel* történik.

A csoportos egyszerűsített elszámolás, illetve képzés: a csoportos egyszerűsített értékelés keretében egyszerűsített minősítési eljárással minősített összeghatár alatti kintlevőség, befektetés, követelések fejében kapott készlet vagy mérlegen kívüli vállalt kötelezettség (ideértve az ezen összeghatárt elérő és az alatti lakossági, fogyasztási hiteleket) esetében az értékvesztés elszámolása, illetve a céltartalék mértékének meghatározása a jelen fejezet 2.3. pontjában megadott, az egyes minősítési kategóriákhoz *tételezen hozzárendelt százalékos mutató* alapján történik.

Az értékvesztés (annak visszairása) elszámolásához, valamint a céltartalék-képzés, felszabadítás és felhasználás mértékének meghatározásához a kockázatok negyedéves vizsgálata alapján megállapított minősítésekből kell kiindulni.

Az értékvesztés, illetve a kockázati céltartalék értékelés időpontjában szükséges szintjét, a minősítési kategóriákba történő besorolással az adott kintlevőséghez, befektetéshez, követelések fejében kapott készlethez vagy mérlegen kívüli vállalt kötelezettséghez egyedi elszámolás, illetve képzés esetén a súlysávon belül hozzárendelt mérték, csoportos egyszerűsített elszámolás, illetve képzés esetén a tételezen (konkrétan) hozzárendelt százalékos mérték határozza meg.

Az elszámolt értékvesztés és a megképzett céltartalék szintjét a Szövetkezeti Hitelintézet havonta, de az ügyletminősítéssel együtt legalább negyedévente felülvizsgálja.

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy a céltartalék-képzés, felszabadítás, illetve felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést, illetve a veszteségjellegű jövőbeni fizetési kötelezettséget kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározásánál tekintettel kell lenni a veszteség valószínűségére és nagyságára, a megtérülés valószínűségére, és a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírásokra.

Ha eszközök esetében a könyv szerinti érték a várható megtérülésnél magasabb, akkor értékvesztést kell elszámolni, ha alacsonyabb, akkor az értékvesztés visszairásával kell az eszköz könyv szerinti értékét növelni.

Azon kitettségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében hitelminősítés romlás következett be, az elszámolt értékvesztésre, és a képzett céltartalékra vonatkozó nyilvánosságra hozatalt a Takarékszövetkezet a következő megbontás szerint teljesíti:

Értékvesztés alakulása (Korm.r.25.§ 3.pont)					
Ssz.	Megnevezés	Nyitó	Növekedés	Csökkenés	Záró
01	Hitelintézetekkel szembeni követelés				0
02	Ügyfelekkel szembeni követelés	568,519	442,442	274,411	736,550
03	Pénzügyi lízinggel kapcsolatos követelés	0			0
04	Halasztott fizetéssel eladott értékpapírok, részesedések, követelések miatti köv.	0			0
05	Értékpapírok, részesedések forg.i célra	0			0
06	Értékpapírok, részesedések bef.i célra	0			0
07	Követelés fejében átvett eszköz (készlet)	12,690			12,690
08	Egyéb követelés	0			0
09	ÉRTÉKVESZTÉS összesen:	581,209	442,442	274,411	749,240

Az év folyamán 442,442 eFt-ot képeztünk és 274,411 eFt-ot szabadítottunk fel, valamint használtunk fel. A követelés fejében átvett ingatlanok értékvesztése nem változott. A tulajdonunkban a beszámolási időszak végén 4 db ingatlan található.

Céltartalék alakulása 2013-ban

A tárgyévi céltartalékképzés és felhasználás(25.§2.)							
S.sz.	Megnevezés	Nyitó	Képzés	Felszabadítás	Felhasználás	Átvez.eredm.tart.	Záró
01	Céltartalék nyugdíjra és végkielégítésre	0	0		0		0
02	KC. Függő és biztos jövőbeni kötelezetts.	5 525	17 584	10 975	5 335		6 799
03	Általános kockázati céltartalék	37 891	3 005	3 027	3 904	33 965	0
04	Egyéb céltartalék	9 338	7 562		9 338		7 562
05	Céltartalékok	52 754	28 151	14 002	18 577	33 965	14 361
06.	Ebből: kapcsolt vállalkozásra	0	0	0	0	0	0

5. A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értéke átlagos értékét kitettségi osztályonkénti bontásban

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

6. A kitettségek földrajzi - legalább országonkénti - megoszlása kitettségi osztályonként.

A Takarékszövetkezet nem végez határon átnyúló tevékenysége.

7. A kitettségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfél-kategória szerinti megoszlását kitettségi osztályonként

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

8. A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

9. Gazdasági ágazatbeli vagy ügyfél-kategória szerinti megoszlásban összesítve a késedelmes tétel és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettség, az elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

10. A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségek - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve - földrajzi – legalább országonkénti - megoszlás szerinti bontásban.

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

V. Sztenderd módszer

A takarékszövetkezet a kockázattal súlyozott kitettség értékét a Hpt. 76/A. § alapján, sztenderd módszerrel állapítja meg.

A nyilvánosságra hozatal kapcsán:

- A kockázati súlyok meghatározásakor az alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel-ügynökség:

A Takarékszövetkezet a kockázati súlyok megállapításánál a MNB által elfogadott külső hitelminősítő szervezetek minősítéseit fogadja el.

- A kockázattal súlyozott kitettség értéke meghatározásakor a kitettségi osztályra alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel-ügynökség hitelminősítése:

A Takarékszövetkezet kitettségei közül kizárólag a központi kormánynak és a központi banknak van külső hitelminősítése, amelyet az MNB saját honlapján tesz közzé. A Magyar Állam hitelminősítése továbbra is **BB**. A Takarékszövetkezet a központi kormánnyal, önkormányzatokkal, hitelintézetekkel szembeni kitettségek tőkeszükségletének meghatározásakor ezen hitelminősítéseket alkalmazza kiindulási alapként a Hkr.-ben foglaltak szerint.

- A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazásának bemutatása:

A Takarékszövetkezet a nem kereskedési könyvi tételekre vonatkozóan hitelminősítést nem alkalmaz.

- A kitettség értékeket, valamint az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezési kockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitettségi érték:

A Hpt. 79.§. (2) bekezdése szerint egy ügyfél esetében történt limit túllépés, melynek összege 52,029 mFt.

VI. Hitelezési kockázat-mérséklés

1. A Takarékszövetkezet mérlegen belüli és kívüli nettósítást nem alkalmaz.

2. A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjai:

A biztosítékok értékelése a 90/2013.(12.19) sz Ig. határozattal elfogadott Fedezetértékelési szabályzat előírásai szerint történik.

Hitel/ pénz és tőkepiaci ügyletek fedezete céljából csak olyan - az ügyfél, vagy annak javára harmadik személy által - felajánlott biztosíték fogadható el, amely(nek)

- a) fizikai megléte (hozzáférhetősége, tárolási helye, stb.), jogi státusza hitelt érdemlő dokumentumokkal alátámasztott és ellenőrizhető,
- b) biztosíték a biztosítéknyújtó személy tulajdonában van, vagy azzal szabadon rendelkezhet, valamint a biztosíték eredete, továbbá pertől, tehertől és igényektől mentessége igazolt,
- c) ténylegesen értékkel bír, vagy értéke megállapítható és bizonyítható,
- d) biztosíték mobilizálható, valós piaccal rendelkezik, értékesíthető vagy értékesítésének feltételei megteremthetők.

A felajánlott biztosítékok elfogadhatóságát még a befogadásuk előtt meg kell vizsgálni.

A felajánlott biztosítékok csak akkor alkalmazhatók, ha – a hatályos jogszabályok normái szerint - az adott biztosíték esetében a Szövetkezeti Hitelintézet zálogjogra, engedményezésre, átruházásra stb. vonatkozó jogosultságát szerződésbe foglalták.

Szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető biztosítékok, csoportosításuk, elfogadhatóságuk, az elismerhetőség kritériumai

Szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető biztosítékok:

- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt készpénzóvadék (beleértve a betétet is)
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt állampapír óvadék
- A Szövetkezeti Hitelintézet javára hitelintézetnél, befektetési vállalkozásnál óvadékként zárolt állampapír
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt vállalati kötvény
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt részvényóvadék
- A Szövetkezeti Hitelintézet javára hitelintézetnél, befektetési vállalkozásnál óvadékként zárolt részvény
- Állami készfizető kezességvállalás, állami garancia
- Bankgarancia, bankkezesség, hitelintézetek készfizető kezessége
- Garantiqa Hitelgarancia Zrt. készfizető kezességvállalása
- Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége
- MV Zrt. készfizető kezessége
- Kockázatátvállalási szerződés
- Más hitelintézetnél óvadékként, vagy letétként elhelyezett készpénz, vagy betét
- Önkormányzati garanciavállalás, készfizető kezességvállalás
- Egyéb személy készfizető kezességvállalása
- Jelzálogjog lakó ingatlanon
- Jelzálog kereskedelmi ingatlanon
- Egyéb, a szabályozás szerint elfogadható biztosítékok

A fedezetek, jogi biztosítékok elismerhetősége tekintetében –a szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából - a Szövetkezeti Hitelintézet

- a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a sztenderd módszer szerint, valamint
- a hitelezéskockázat-mérséklés hatásának számítását a

a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja a felügyeleti volatilitási korrekciós tényezők alkalmazásával.

3. A garanciát nyújtók és kezességet vállalók és azok hitelminősítési kategóriája a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet (Hkr.) 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriái

A Takarékszövetkezet 2013. évben hitelezési kockázat-mérséklés céljából a Központi kormány készfizető kezességét, a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott garanciákat fogadta el.

Hitel derivatívát, mint hitelezési kockázat-mérséklő eszközt a Takarékszövetkezet nem alkalmaz.

4. A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk

Hitelezési kockázat-mérséklés során nem merült fel piaci-, vagy hitelezési kockázati koncentrációval kapcsolatos lényeges információ.

5. Kitettségek – mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni – értéke, amelyek esetében készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát vettek figyelembe

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/a § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

VII. Kereskedési könyv

A Takarékszövetkezetnél 2013. évben nem volt kereskedési könyv vezetése alá tartozó tétel.

VIII. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

1. A kereskedési könyvben nem szereplő részvényekben lévő kitettségekkel kapcsolatban az alábbiakat hozzuk nyilvánosságra:

Takarékszövetkezet **egyéb tartós részesedései** között tart nyilván részvényeket, amelyek zártkörű részvénytársaságban lévő tulajdoni részesedések, melynek mérleg szerinti értéke: 11.289 eFt. A tulajdonszerzés hosszú távra, üzleti és stratégiai célból történt. A befektetések minősítése problémamentes, a cégek működése stabil, értékvesztés képzése nem volt indokolt. 2013. évben az OTSZ-től ajándékozás címen kapott a takarékszövetkezet 6.670 eFt értékű „A” sorozatú MTB törzsrészvényt. A 2013. évi CXXXV. törvény előírásaiból következően meg kellett válni 2 db „B” sorozatú elsőbbségi részvénytől (könyv szerinti érték: 10,470 eFt, vételár: 23,044 eFt, árfolyamnyereség 12,574 eFt), amelyért kapott a szövetkezet 2 eFt névértékű 16,923 eFt-os piaci áron 1 db „C” sorozatú szavazatsóbbségi részvényt. Így a Takarékbank Zrt által kibocsátott részvények könyv szerinti értéke: 10,189 eFt.

2. A kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázatával kapcsolatosan az alábbiakat hozzuk nyilvánosságra:

Ez a kockázat abból származik, hogy a Takarékszövetkezet mérlegének két oldalán a kamatszerkezet (fix vagy változó kamatozás) illetve az átárazások vagy az átárazódások időpontja és mértéke eltér. A takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, a lejárat nélküli szerződések tartós részét, illetve a betétfelmondást nem modellezi.

A Takarékszövetkezet – a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlásával összhangban – a Takarékszövetkezet sztenderd kamatláb sokkot feltételező számítást (stressz tesztet) az ún. duration gap elemzés módszertanával végzi.

A tőkekövetelmény számításának alapja a 200 bázispontos kamatsokk, valamint a duration gap elemzés.

A duration gap elemzés lényege, hogy a kamatozó eszközöket és forrásokat, valamint a mérlegen kívüli tételek átárazódási sávokba sorolva meg kell határozni minden egyes lejáratú sávban a nettó kitettséget (pozíciót), mely nem más, mint az oda eső kamatozó eszközök és források különbsége (más néven gap).

A kamatkockázat mérése negyedéves gyakorisággal történik.

IX. Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét (a Hpt. 76/J §. (1) bekezdés a) pontjában és az Mkr. 3. §-ában meghatározott alapmutató módszere szerint számítja.

A Takarékszövetkezet működési kockázati tőkekövetelménye az előbbiek szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka. A működési kockázat tőkekövetelményének összegét a IV. A hitelintézet tőke megfelelése 2. pontja tartalmazza.

X. Likviditási kockázat

A Takarékszövetkezetnek a belső tőke megfelelés értékelési folyamata keretében meg kell állapítani, hogy a likviditási kockázata releváns-e a tevékenysége szempontjából, továbbá, hogy rendelkezik-e elegendő tőkével azon kockázatok fedezésére.

A likviditási kockázatokat nem lehet egy mutatószámmal kifejezni, ezért a következő jellemzők mérése, illetve rájuk vonatkozóan limitek meghatározása történik:

- Nettó-finanszírozási pozíció
- Hitelek bruttó állományának aránya a betétekhez
- Lejáratú összhang
- Hitelek futamideje
- Nagy egyedi betétektől való függőség mutatója

Nettó-finanszírozási pozíció: A nettó-finanszírozási pozíció megmutatja, hogy a Takarékszövetkezet adott napon mekkora likvid pénzeszközzel és forrásbevonási lehetőséggel rendelkezik, azaz pl. további hitelezésre mennyi szabad forrása lenne.

A limit mértéke:

- A likviditási tartalék mértéke: a tartalékköteles források 10 %-a.
- A nettó finanszírozási pozíció mértéke: egyetlen nap sem lehet negatív érték.

Nettó-finanszírozási pozíció 2013. december 31-i értéke: 3,591 millió Ft

Hitelek bruttó állományának hitelek aránya a betétekhez

A forrásellátottság keretén belül a Takarékszövetkezet vizsgálja hitelek bruttó állományának arányát a betétekhez viszonyítva. Ez a hagyományos hitel/betét ráta a hitelek betétekkel való fedezettségét mutatja.

A mutató mértéke: maximum 70 %.

A mutató 2013. december 31-i értéke 55,57%.

Lejáratú összhangelemzés

A lejáratú összhangelemzést havi rendszerességgel, a hónap utolsó napjára vonatkozóan, a vonatkozó időpontra elkészített mérleg adataiból kiindulva a vonatkozó szerződésekkel összhangban kell elkészíteni.

Limit mértéke:

- 90 napos lejáratú összhanghiánynak (negatív halmozott bázispozíciónak) abszolút értékben kisebbnek kell lennie a II. fokú likvid eszközök állományánál.
- A legnagyobb negatív halmozott nettó bázispozíció abszolút értékben nem lehet nagyobb, mint az ehhez a halmozott nettó bázispozícióhoz tartozó lejáratú sáv után lejáratú piacképes (eladható, fedezetbe adható) értékpapír állomány és, Takarékbanknál meglévő I betétre felvehető I+ betét, I++ betét, T+ betét összege és, felmondható vagy óvadékkul adható betét összege és szabad bankközi limit a Takarékbanktól.

Limittúllépés egyik mutatójánál sem volt 2013. december 31-én.

Hitelek futamideje

A likviditási kockázat csökkentése és a lejáratú összhang biztosítása érdekében a hitelek futamidejére vonatkozóan korlátozással kell élni.

A limit betartását a hiteldöntések folyamatában kell biztosítani.

Kiadott hitelek futamideje kettő esetben haladja meg a limitet.

Nagy egyedi betétektől való függőség mutatója

Nagy egyedi betétnek minősül a szavatoló tőke 10%-át meghaladó nagyságú betét.

A nagy egyedi betétektől való függőség mutatóját havonta kell számítani. A nagy egyedi betétek állományának, a betéti struktúrájának, illetve a nagy egyedi betétektől való függőség mérésénél figyelembe vehető követelések állományának jelentősebb változása esetén a mutató számítását az adott időszakon belül is el kell végezni.

Limit mértéke: 120 %.

A mutató 2013. december 31-i értéke: 1475,17% (a minimum 120%).

A stressz helyzetre az enyhe stressz forgatókönyv szerint képeztük a tőkekövetelményt.

A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt-nél 2013. december 31-én a kötelező tartalékolás biztosítására rendelkezésre álló szabad áthidaló hitelkeret az év folyamán egyetlen esetben sem került kihasználásra.

Újszász, 2014-05-23

Lázár Imréné
elnök-ügyvezető

Tótáné Gulyás Margit
ügyvezető igazgató